

Dosarul nr. 1ra-294/2022
(1-16100605-01-1ra-25022022)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Liliana CATAN
Ion GUZUN
Ghenadie PLĂMĂDEALĂ

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Bucatca Vadim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, în cauza penală privind-l pe

TODIRAȘCO Alexandru XXXXX,
născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 29.07.2016 – 24.05.2018;

Instanța de apel: 13.06.2018 – 21.05.2019;
25.03.2020 – 17.11.2021;

Instanța de recurs: 11.10.2019 – 04.02.2020;
25.02.2022- 20.04.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni din 24 mai 2018, *cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Todirașco Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă de 4(patru) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe termen de 4(patru) ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral înaintat de către Rusu Nicu și s-a încasat prejudiciul moral de la Todirașco Alexandru în sumă de 10.000 lei în contul lui Rusu Nicu, prejudiciu material s-a admis în principiu, cuantumul urma a fi stabilit de o instanță în procedura civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Todirașco Alexandru, la 15.12.2015 aproximativ la orele 08:40, pe traseul XXXXX, conducând microbuzul de model „Mercedes-Vito 112 CDI” cu XXXXX, din direcția XXXXX, ignorând prevederile pct.2, pct. 10 lit. b., pct.10 alin. (2) lit. a) și pct.14 lit. a), pct. 39 alin. (1), pct.45 alin. (1) lit. a), b), d) și alin. (2), pct. 54 alin. (1), lit. a) și alin. (2) lit. b),c) al

Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează expres, că persoanei care conduce un autovehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, iar în Republica Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers, iar conducătorul de vehicul trebuie să posede cunoștințe necesare privind conducerea în siguranță a vehiculului pe drum, înaintea reîncolonării sau altei schimbări ale direcției de mers să se asigure că această manevră va fi executată cu siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, să conducă în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică care influențează atenția și reacția, de situația rutieră precum și de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, neținând seama de factorii sus menționați, fiind în stare de ebrietate alcoolică și conducând unitatea de transport „Mercedes Vito 112 CDI”, încălcând Regulamentul de circulație rutieră, a trecut pe contrasens și s-a tamponat în automobilul de model „Ford Fiesta” cu XXXXX, condus regulamentar de către Rusu Nicu, cauzând acestuia cât și pasagerilor leziuni corporale.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, individualizată prin *„Încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, săvârșită în stare de ebrietate, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare medie, gravă, precum și decesul unei persoane”*.

3. Sentința primei instanțe a fost *atacată cu apel de către avocatul Canțer Serghei în numele inculpatului*, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, invocând că, inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, a recunoscut integral vinovăția de la început, a solicitat examinarea cauzei penale în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, a restituit integral prejudiciul material cauzat succesorilor părții vătămate care a decedat în urma accidentului, nu are antecedente penale, a comis pentru prima oară o infracțiune, a solicitat o pedeapsă cu suspendare.

La fel, apelantul a indicat că la stabilirea pedepsei prima instanță nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu se afla la evidență la medicul narcolog și psihiatru, anterior nu a fost judecat, se caracteriza pozitiv, este neangajat în câmpul muncii, precum și principala circumstanță atenuantă - recunoașterea vinovăției, a restituit integral prejudiciu material rudelor celui decedat în accidental rutier, fapt confirmat de către acestea în instanța de judecată, Todirașcu Alexandru concubinează cu Rotari Mariana și întreține un copil al acesteia în vârstă de aproximativ 10 ani, care este invalid, fapt ce denota că mama acestuia nu lucrează, inculpatul fiind unicul întreținător al copilului invalid, și aplicarea unei pedepse cu suspendare ar fi atins scopul pedepsei penale de corijare și reeducare a inculpatului.

De asemenea, a mai menționat că prima instanță putea să-i aplice o pedeapsă minimă, cum este 2 ani și 8 luni, dar nu o pedeapsă de 4 ani, or, unicul temei de aplicare față de inculpat a pedepsei cu închisoare a fost faptul că inculpatul a dat dovadă de nepăsare și iresponsabilitate față de viața și sănătatea persoanelor accidentate, ceea ce nu poate servi ca temei de aplicare a pedepsei cu închisoare.

În același context, apelantul a mai indicat că și succesorul părții vătămate s-a adresat instanței cu solicitarea de a nu-l pedepsi aspru pe inculpat, dându-i acestuia posibilitatea de a ajuta și în continuare rudele decedatului, o asemenea cerere fiind depusă și în organele procuraturii, unde a solicitat condamnarea inculpatului cu suspendare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019 s-a respins ca fiind nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a mai indicat că, prima instanță la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat pentru infracțiuni similare, nu se afla la evidența medicului narcolog sau psihiatru, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de comportamentul inculpatului până la comiterea infracțiunii și după.

Instanța de apel a reținut și alte împrejurări care au influențat asupra numirii pedepsei precum și gravității acesteia, or, pe lângă circumstanțele atenuante stabilite în cauză, se reține și faptul că urmările prejudiciabile ale faptei comise de către Todirașco Alexandru prevalau circumstanțelor atenuante constatate la caz, or, în urma accidentului rutier au avut de suferit trei persoane, care s-au ales cu vătămări corporale medii și grave, precum și a survenit și moartea lui Grigorița Vladimir și acest accident Todirașco Alexandru l-a săvârșit aflându-se în stare de ebrietate.

În acest sens, instanța apel a mai indicat că, prima instanță corect a ajuns la convingerea că este oportună și corectă executarea pedepsei în penitenciar or, în cele din urmă, s-a constatat corectitudinea și legalitatea aplicării față de inculpat a unei pedepse privative de libertate, având în vedere că accidentul rutier comis din imprudența și sine-încrederea sporită a inculpatului a dus la decesul unei persoane, iar faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, precum și alte circumstanțe atenuante, nu constituie temei de a considera posibilă corectarea și reeducarea inculpatului în urma numirii unei pedepse neprivative de libertate, astfel că în viziunea instanței de apel, față de inculpat nu era rațională aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul avocatului Canțer Serghei potrivit căruia, prima instanță putea să-i aplice o pedeapsă minimă, de 2 ani și 8 luni închisoare, dar nu o pedeapsă de 4 ani, instanța de apel indicând că pedeapsa aplicată

inculpatului este în limitele instituite de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a respins și alegațiile apelantului precum că succesorul părții vătămate s-a adresat instanței cu solicitarea de a nu-1 pedepsi aspru pe inculpat, menționând că inculpatul a comis fapta în stare de ebrietate, iar consecințele accidentului rutier sunt cele mai grave: a decedat o persoană.

6. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Avocatul Plopa Viorel în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 4), 5), 6), 10), 16) Cod de procedură penală, prin care solicita, casarea totală a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând:

- contrar prevederilor art. 321 Cod de procedură penală, instanța de apel a decis continuarea examinării cauzei penale în lipsa inculpatului deși nu erau prezente condiții legale pentru a permite instanței să decidă astfel;

- fiind prezentate instanței acte oficiale precum că inculpatul suferă de o boală gravă, fapt stabilit de apărare la momentul examinării cauzei în instanța de apel, în conformitate cu recomandările din pct.7 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 15.05.2017, fiind solicitat instanței de apel a fi întreprinse măsuri pentru a stabili dacă: starea sănătății permitea inculpatului să participe la examinarea cauzei penale, dacă acesta suferea de o boală gravă și dacă sănătatea i-ar fi permis să execute pedeapsa cu închisoare, aplicată de prima instanță, prin numirea unei expertize medico-legale și dispunerea unei probațiuni presentințiale, toate solicitările au fost respinse deși erau întrunite condițiile prevăzute de art. 330 alin. (1), 143 alin. (1) pct. 3) și 6) Cod de procedură penală și art. 95 alin. (2) Cod penal, art. 385 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, art. 2, 8 și 9 al Legii nr. 8 din 14.02.2008 cu privire la probațiune;

- la solicitarea accesului la materialele dosarului penal pentru a face cunoștință cu modul în care a fost examinată cererea de recuzare, inclusiv pentru a le verifica corectitudinea, cerințele apărării nu au fost satisfăcute, din aceste considerente în prezentul recurs nu puteau fi făcute referințe la numărul paginii actelor din dosar, inclusiv a procesului-verbal al acestei părți a ședinței de judecată, în legătură cu ce, apărarea a formulat obiecții la procesul-verbal (se anexează) despre soluționarea cărora nu a fost informată până în prezent;

- instanța de apel, la data de 21.05.2019 a decis continuarea examinării cauzei penale în lipsa inculpatului, contrar prevederilor art. 321 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, care prevede că judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol. Este de menționat că în ședința de judecată nu a fost stabilită nici una din excepții care ar permite instanței de apel să judece cauza penală în lipsa inculpatului. Astfel a fost încălcat grav dreptul de apărare și la o justiție echitabilă a inculpatului garantate de prevederile art. 6 CEDO;

- cererea de recuzare a completului de judecată din 21.05.2019, înaintată de apărător, a fost examinată atât în lipsa inculpatului cât și a procurorului, la ședință

fiind prezent doar apărătorul;

- tot la 21.05.2019 a fost dispusă înlocuirea acuzatorului de stat Scutelnic C. cu procurorul Tăut D., fapt care greșit a fost indicat în procesul-verbal al ședinței de judecată precum că procurorul D. Tăut a participat la ședință chiar de la începutul acesteia, faptul înlocuirii fiind menționat mai târziu. Este de menționat că în cadrul ședinței de judecată nu a fost prezentată pentru cunoștința apărătorului o dispoziție de înlocuire a acuzatorului de stat, o astfel de dispoziția nu a fost observată de a fi înmănată completului de judecată, respectiv nu s-a verificat dacă existau cereri de recuzare or abținere în privința acestui acuzator. Faptele în cauză s-au confirmat prin înregistrarea audio a ședinței de judecată, de aceea recurentul considera admiterea în proces a procurorului D. Tăut drept neîntemeiată;

- ședința de judecată din 21.05.2019 a avut loc fără citarea legală a inculpatului, inclusiv acesta era în acea zi internat în staționar la spitalul din Ialoveni și nu a avut posibilitate să înștiințeze personal instanța de judecată despre imposibilitatea participării sale la ședința de judecată (acte de confirmare se anexează), fapt despre care apărătorul a comunicat instanței de apel în ședința de judecată, însă instanța de apel a decis continuarea examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, încălcând drepturile acestuia garantate prin art. 6 CEDO;

- instanței de apel i-au fost prezentate în ședința de judecată acte confirmatoare că inculpatul suferă de o boală gravă, și anume diabet zaharat de tip II, boală hipertonică gr. III, care potrivit pct. 3.2 (bolile endocrine) al Anexei nr.2 la Regulamentul cu privire la modul de prezentare pentru liberare de la executarea pedepsei a condamnaților grav bolnavi, este inclusă în Lista bolilor somatice, care constituie temeiul prezentării condamnaților grav bolnavi pentru liberarea de la executarea pedepsei, și s-a atenționat că erau prezente circumstanțe care necesitau aplicarea prevederilor art. 330 Cod contravențional și respectiv potrivit pct.7 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 15.05.2017 „Cu privire la practica judiciară, referitor la liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave" urma de întreprins măsuri pentru stabilirea faptului, reieșind din starea sănătății inculpatului, pentru verificarea posibilității executării de către acesta a pedepsei cu închisoare, aplicată acestuia de instanța de fond și respectiv de decis dacă î-i erau aplicabile prevederile art.95 alin.(2) din Codul penal. Însă instanța de apel, deși toate acestea sunt incluse în procesul-verbal a ședinței de judecată, le-a trecut cu vederea, lăsând fără examinare un aspect foarte important al cauzei, prin care urma să se asigure o atitudine umană față de inculpat în coraport cu starea sănătății acestuia la momentul stabilirii pedepsei. Astfel instanța de apel nu a întreprins nici o măsură pentru a verifica dacă circumstanțele invocate referitoare la starea sănătății inculpatului condiționau posibilitatea aplicării prevederilor art. 95 Cod penal, deoarece aceste circumstanțe au devenit cunoscute apărării pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, respectiv au fost comunicate instanței de apel la etapa respectivă a procesului penal, după cum au fost identificate, însă instanța de apel nu a reflectat aceste circumstanțe în decizia sa pentru a le da o apreciere, prin ce recurentul

considera că au fost încălcate garanțiile prevăzute de art. 6 al CEDO;

- instanța de judecată nu a individualizat corect pedeapsa deoarece a ignorat faptul că inculpatul s-a îmbolnăvit de o boală gravă, fapt confirmat prin trimiterile extras din 26.03.2019 și 28.03.2019, prezentate de apărare instanței de apel în cadrul ședinței de judecată;

- inculpatul pentru fiecare ședință de judecată la care nu a avut posibilitatea să se prezinte în instanța de apel prin intermediul avocatului a prezentat instanței de apel acte confirmatoare precum că s-a adresat după asistență medicală or precum că se afla la tratament în staționar, iar la ședința din 21.05.2019 nu a avut posibilitatea să prezinte astfel de date, fiindcă actele confirmatoare se eliberează doar la externare, astfel potrivit: „Epicrizei fișei medicale a bolnavului nr.1800 de staționar” Todirașco A. a fost internat în Spitalul Raional Ialoveni din data de 17.05.2019 până la data de 24.05.2019;

- argumentele prezentate denotau o încălcare gravă a garanțiilor și drepturilor inculpatului care rezultau din prevederile art. 2, 3, 6, 7 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fapt care denota că decizia instanței de apel era afectată de un viciu fundamental.

6.2 *Inculpatul în recursul* său, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2), 4), 5), 6), 10), 16) Cod de procedură penală, solicita, casarea totală a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, indicând argumente similare cu cele ale avocatului Plopa Viorel în recursul său.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04 februarie 2020, s-au admis recursurile ordinare declarate de către inculpat și de către avocatul Plopa Viorel în numele inculpatului, s-a casat total decizia, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

8. În partea descriptivă a deciziei, instanța de recurs a menționat că, temeiurile invocate de recurenți în prezentele recursuri ordinare și-au găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii, cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Referitor la temeiul invocat de recurenți că examinarea cauzei în apel a avut loc în lipsa inculpatului, care a fost legal citat dar a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, prin ce i-a fost încălcat dreptul acestuia la apărare și la o justiție echitabilă, Colegiul penal a menționat că asigurarea dreptului la apărare este una din garanțiile desfășurării procesului de judecare a cauzei cu respectarea principiului contradictorialității, întrucât participarea inculpatului în procesul penal asigură protejarea drepturilor și libertăților prevăzute de lege și contribuie la cercetarea obiectivă, sub toate aspectele și multilaterală a cauzei, ultimul având acces deplin la procesul de înlăptuire a actului de justiție în privința sa.

Potrivit materialelor cauzei la 04.09.2018, 16.10.2018, 30.10.2018, 19.02.2019, 05.03.2019, 23.04.2019 și 21.05.2019, inculpatul nu s-a prezentat la ședințele

instanței de judecată, fiind prezent avocatul său care a comunicat instanței că inculpatul este bolnav și nu se poate prezenta, mai mult, inculpatul, fiind prezent la ședința de judecată din 04.12.2018 (vol. III, f.d. 41) a prezentat extrasele medicale care au fost anexate la materialele dosarului, ce confirmau că ultimul a fost în imposibilitate de a se prezenta pe motiv de boală și că el s-a aflat în secția terapie din data de 22.10.2018 până la 01.11.2018, fapte confirmate prin fișa de trimitere pentru expertizare în vederea determinării dizabilității și capacității de muncă (vol. III, f.d. 44 – 45) și prin epicriză (vol. III, f.d. 60), astfel, s-a conchis că inculpatul la data de 04.12.2018, fiind prezent la ședința de judecată a prezentat acte care au confirmat imposibilitatea inculpatului de a se prezenta în ședințele de judecată din datele 04.09.2018, 16.10.2018, 30.10.2018.

În continuare, avocatul inculpatului, Plopa Viorel, prin cerere înaintată (vol. II f. d. 70,71) la 18.02.2019, a înștiințat instanța de apel că inculpatul este în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată din 19.02.2019 pe motiv de boală, ulterior la ședința de judecată din 05.03.2019, a prezentat acte ce confirmau examinarea inculpatului (vol. III f. d. 75,76) și programarea spitalizării în staționarul Institutului de Neurologie și Neurochirurgie, or, el urma a fi operat, la fel și în ședința de judecată din 23.04.2019, potrivit procesului verbal al ședinței (vol. III, f. d. 92– 93), avocatul a indicat că, inculpatul era bolnav, avea prescripție medicală de la medic la regim de pat, nu se putea deplasa, avea diabet zaharat și hernie, acesta urma să sufere o intervenție chirurgicală și a anexat trimerile medicale (vol. III, f. d. 88– 91), iar la data de 21.05.2019, conform procesului verbal al ședinței de judecată (vol. III f. d. 120– 125), avocatul Plopa Viorel a comunicat instanței faptul că, inculpatul era în spitalul or. Ialoveni, confirmarea o va prezenta la externarea inculpatului.

Prin urmare, instanța de apel, fiind înștiințată despre motivele din care inculpatul era în imposibilitate de a se prezenta, în pofida faptului că au fost anexate la dosar mai multe acte confirmative pentru fiecare ședință de la care inculpatul a lipsit, în ședința din 21.05.2019, instanța de apel, fiind iarăși anunțată că inculpatul era în imposibilitate de a se prezenta din motiv că era internat în spital, a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, drept motiv s-a indicat: „fiind citat legal de mai multe ori, sunt 8 ședințe de judecată la care tot nu se prezintă” (vol. III, f.d. 121). Mai mult, inculpatul a anexat la recursul declarat originalul Extrasului– Epicrizei (vol. III, f.d. 161) unde este indicat că inculpatul s-a aflat internat în spitalul Ialoveni, secția terapie în perioada 17.05.2019 – 24.05.2019.

În speța dată nu s-a confirmat nici o excepție prevăzută de art. 321 alin. (2) Cod de procedură penală, or, inculpatul nu s-a ascuns de la prezentarea în instanță, el fiind prezent în 3 ședințe de judecată, mai mult, el, prin intermediul avocatului său, a transmis instanței de apel acte care confirmau că a fost în imposibilitate să se prezinte, inculpatul nu se afla în stare de arest și nu a solicitat ca cauza să fie examinată în lipsa sa.

În concluzie, instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu a avut temei legal de a dispune examinarea cauzei în lipsa inculpatului, iar motivele invocate de aceasta

pentru a examina cauza în lipsa inculpatului(vol. III, f.d. 121) nu puteau fi acceptate.

Luând în considerare cele relatate, instanța de recurs a statuat că, prin examinarea cauzei în lipsa inculpatului, fiind înștiințată că inculpatul era în imposibilitate de a se prezenta, inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil garantat prin art. 6 al Convenției.

Totodată, instanța de recurs a indicat că, conform procesului verbal al ședinței de judecată (vol. III f. d. 103– 104) din 21.05.2019, ședința de examinare a recuzării înaintată de avocatul Plopa Viorel a avut loc doar cu participarea avocatului, fără participarea procurorului, or, instanța de apel a indicat că a participat doar avocatul Plopa Viorel. Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, în ședința din 21.05.2019 (vol. III, f. d. 120 – 125) a participat procurorul Tăut Dorina, însă, în încheierea din 21 mai 2019 (vol. III, f. d. 117 – 119) s-a indicat procurorul Scutelnic Cătălin, însă la materialele cauzei și nici în procesul verbal al ședinței din 21.05.2019 nu a fost anexată dispoziția de înlocuire a acuzatorului de stat și nici nu s-a făcut vreo mențiune despre faptul că a fost înlocuit acuzatorul de stat, or, din procesele verbale ale ședințelor anterioare se conchide că, ca acuzator de stat a participat Scutelnic Cătălin, astfel, Colegiul penal a acceptat argumentul recurențelor precum că, fiind schimbat procurorul fără a fi prezentată în ședință o dispoziție de înlocuire a acuzatorului de stat, nu s-a verificat dacă există cereri de recuzare or abținere în privința acestui acuzator de stat.

9. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, apelul avocatul Canțer Serghei în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, sentința s-a menținut fără modificări.

10. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 264 alin. (4) Cod penal.

Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, s-a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a notat că infracțiunea se califica ca infracțiune „gravă”, cauza s-a examinat în procedură simplificată, sincer s-a căut de cele comise, prezența circumstanțe atenuante– căința sinceră, săvârșirea infracțiunii pentru prima dată, anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracteriza pozitiv, nu se afla la evidența medicului narcolog sau psihiatru, repararea benevolă a daunelor materiale cauzate prin infracțiune, are la întreținere un copil minor cu dizabilități și lipsa circumstanțelor agravante.

În contextul circumstanțelor relevate supra, s-a respins solicitarea privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece această măsură de pedeapsă nu putea fi aplicată anume reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și din personalitatea inculpatului, totodată, o pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei ar fi avut un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Cu referire la alegațiile avocatului Canțer Serghei și anume că, la individualizarea pedepsei penale, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că, inculpatul a restituit integral prejudiciul material rudelor celui decedat în accidentul rutier, fapt confirmat de către acestea în instanța de judecată și că inculpatul concubinează cu Rotari Mariana și întreține un copil minor, care este invalid, fiind cu dizabilități din copilărie, instanța de apel a reținut aceste circumstanțe cu titlu de circumstanțe atenuante și care au fost valorificate de către instanța de fond la stabilirea termenului de pedeapsă în conformitate cu art. 75 Cod penal.

Prin urmare, s-a respins ca nefondată solicitarea privind aplicarea inculpatului unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece la caz nu au fost stabilite careva circumstanțe pertinente în baza cărora să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, concluziile date fiind generate de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise de inculpat, care prezenta un pericol sporit pentru societate și în special pentru participanții la trafic, or, ultimul s-a urcat în stare de ebrietate avansată la volan, fiind cauzate din imprudență vătămare medie, gravă, precum și decesul unei persoanei.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Bucatca Vadim în interesele inculpatului* a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie numită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că:

- instanța de apel nu a luat în considerare faptul că inculpatul la urmărirea penală a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, s-a căit și a restituit prejudiciul moral și material succesorului părții vătămate, la materialele cauzei fiind anexat un înscris de la succesorul părții vătămate prin care solicită ca inculpatul să nu fie pedepsit aspru, să nu fie privat de libertate;

- inculpatul nu se află la evidență la medical narcolog, se caracterizează pozitiv, este învinuit pentru prima dată de comiterea unei infracțiuni, este învinuit de comiterea infracțiunii din imprudență, la întreținere are un copil minor cu grad de invaliditate;

- instanțele de fond și apel nu au luat în considerare prevederile art. 61, 75 Cod penal la stabilirea pedepsei.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că recurentul indică la prezența erorilor de drept prevăzute de pct. 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii* a alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit textului recursului, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a unuia din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsește confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurent, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*” se înțelege acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea). În speță, temeiul este neîntemeiat, or, inculpatul a recunoscut comiterea infracțiuni și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată.

Analizând materialele cauzei, Colegiul Penal constată că, alegațiile recurentului privitor la pretinsa eroare reținută la individualizarea pedepsei este vădit nefondată, deoarece instanța de apel just a menținut soluția instanței de fond, motivându-și concluziile de acceptare a argumentelor expuse în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

În conținutul recursului s-a indicat posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, pe care Colegiul penal o consideră neîntemeiată, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului. Or, instanța de apel a stabilit că inculpatul nu îndeplinește toate cerințele necesare pentru aplicarea în privința sa a suspendării condiționate a executării pedepsei.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că acesta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde. Instanța de apel corect a conchis că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și, respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu ar fi proporțională faptei prejudiciabile săvârșite și persoanei inculpatului.

La caz, solicitarea nu a fost motivată de către recurent, fiind indicate repetat circumstanțele pe care instanțele de judecată le-au folosit la individualizarea pedepsei. Or, faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca temei de casare pentru aplicarea în privința lui Todirașco Alexandru a suspendării totale a executării pedepsei cu închisoare.

Criticile formulate de apărător în recursul ordinar au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 10**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Bucatca Vadim nu și-au găsit confirmare.

14. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul

Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Bucatca Vadim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe TODIRAȘCO Alexandru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 iunie 2022.

Președinte

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN

Judecător

Ghenadie PLĂMĂDEALĂ